

Olweusprogrammets spørreundersøkelse om mobbing Veiledning til administrator

Trygghet Vennskap Trivsel

OLWEUSPROGRAMMET

Til administrator for undersøkelsen

Denne veiledningen gjelder skoleklasser som tar undersøkelsen elektronisk. Den voksne som er sammen med elevene når de svarer på undersøkelsen i klasserommet blir her kalt administrator.

I god tid før spørreundersøkelsen skal gjennomføres må skolen ha informert foreldre/foresatte om formålet med undersøkelsen og at det er frivillig for elevene å delta (jf. informasjonsbrev fra Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - RKBU Vest – datert 26.februar 2019).

Administrators oppgave er å se til at elevene har best mulige arbeidsbetingelser når de svarer på undersøkelsen. Elevene skal være rolige og kunne arbeide uforstyrret og uten at andre ser hva de svarer. Før elevene begynner å svare på spørreundersøkelsen skal administrator lese opp en veiledning til elevene (jf. eget dokument). Først etter at administrator har lest opp denne veiledningen kan elevene starte undersøkelsen.

Tidsbruk

Tid for gjennomføring er avhengig av elevenes alder og leseferdigheter. For elever i 4. klasse som leser spørsmålene selv er gjennomsnittlig tidsbruk ca. 30 min. Elever på mellomtrinnet bruker ofte ca. 20 – 25 min. På ungdomstrinnet bruker elevene gjerne i underkant av 20 min. Men i tillegg til dette kommer tiden det tar å lese opp veiledningen og å svare på spørsmål fra elevene.

For elever med svake leseferdigheter og for fremmedspråklige elever som må gjøre undersøkelsen på et språk de ikke behersker godt, anbefaler vi et eget opplegg. Det er da ofte best at administrator leser opp all tekst og alle spørsmål med svaralternativer for elevene etter hvert som de arbeider seg gjennom undersøkelsen. Dette krever at alle elevene må følge lærerens tempo og vente på klarsignal før de går til neste spørsmål. Hvis det er smart board eller projektor i klasserommet, kan spørsmålene gjerne vises på veggen i stort format etter hvert som du går gjennom dem.

Undersøkelsen er laget slik at alle elever får presentert de samme spørsmålene. En viktig grunn til det er å sikre elevenes anonymitet i klasserommet. Elever som ikke er innblandet i mobbing vil gjerne etterlyse muligheten for å hoppe over spørsmål om dette. Men om det var mulig, ville elever som står utenfor mobbeproblematikken bli fortere ferdig med skjemaet enn elever som mobber eller blir mobbet på skolen. Dermed vil elever som er innblandet i mobbing lett kunne identifiseres ved at de trenger lenger tid på utfyllingen enn

de andre i klassen. Det vil også kunne føre til uro dersom det blir store variasjoner i tiden det tar for elevene å svare på skjemaet. Det skal være minst én administrator i klasserommet sammen med elevene hele tiden mens undersøkelsen pågår.

Forberedelser før elevene kommer til klasserommet

Klasserommet skal være utstyrt med datamaskiner/nettbrett til alle elevene som skal delta. Kontroller at pekeredskapet (mus/pad/berøringskjerm) virker. Dette er nødvendig for å besvare undersøkelsen.

Administrator må passe på at plasseringen av maskinene er slik at ikke andre elever har innsyn på den enkeltes skjerm. Administrator må også forsikre seg om at trådløst nett har kapasitet til det aktuelle antallet pålogginger.

Før elevene kommer til klasserommet skal datamaskiner/nettbrett være oppkoblet og elevenes påloggingsbilde skal være åpnet i nettleser.

Andre programmer eller nettsider skal ikke være åpne mens undersøkelsen gjennomføres. Bøker, papirer eller annet skal ikke ligge framme under arbeidet med undersøkelsen. Hvis klasserommet er lite eller antallet datamaskiner er begrenset, kan klassen deles opp i mindre grupper som kan gjennomføre undersøkelsen i puljer.

Før elevene begynner å svare på undersøkelsen

Når elevene kommer inn i rommet og har funnet sine plasser, skal de ikke begynne å gjøre noe med datamaskinen/nettbrettet før du har lest opp veiledningen til elevene (se eget dokument).

Studér denne nøye på forhånd slik at du kan den. Elevene må være rolige og ikke forstyrre sine medelever under denne opplesingen.

Etter at veiledningen er lest opp kan elevene stille spørsmål om det er noe de lurer på. Administrator skal bare svare på spørsmål av allmenn karakter, ikke på spørsmål om konkrete hendelser eller navngitte personer. Ikke bruk lang tid til å svare på spørsmål.

Først når hele veiledningen er lest opp og eventuelle spørsmål fra elevene har blitt besvart, skal administrator se til at elevene har fått opp skjermbildet der elevene skal bekrefte kjønn og klasse. Pass på at elevene får lenker som har rett kjønn, rett klasse og trinn. Elever fra forskjellige klasser kan gjerne ta undersøkelsen samtidig i klasserommet. Det er lenken som knytter elevens svar til rett skole, klasse, trinn og kjønn.

Når elevene svarer på undersøkelsen

Som administrator skal du ikke vandre rundt i klasserommet mens elevene svarer på undersøkelsen, men sitte ved din arbeidsplass (gjerne slik at du ser elevenes ansikter, men ikke skjermene de arbeider ved). Dersom en elev trenger hjelp, kan du gå bort til eleven og hjelpe til en kort stund, men pass på at du ikke mister oversikten over resten av gruppen. Dersom en elev har store problemer av teknisk/praktisk karakter skal du be denne eleven vente, og så hjelpe vedkommende etter at de andre er ferdige og har forlatt klasserommet. Det er viktig at alle får arbeide selvstendig uten å bli forstyrret av elever som prater eller kommer med kommentarer.

Dersom elever må avbryte undersøkelsen kan eleven logge seg på med samme bruker navn og passord innen 24 timer og fortsette i skjema der eleven var da bruddet oppsto. Elever som må fullføre undersøkelsen senere, skal gjøre dette i klasseromssituasjon på skolen, eller på et arbeidsrom på skolen under tilsyn av en voksen og uten forstyrrelser fra andre elever.

Når elevene er ferdige

Etter hvert som elevene fullfører sine besvarelser skal de bli sittende på sine plasser til alle er ferdige og administrator gir tillatelse til at de kan forlate rommet. Elevene kan lese, gjøre lekser eller annet skolearbeid,- men uten å forstyrre de som fortsatt arbeider. Fri surfing på nettet frarådes da det lett kan medføre uro. Så lenge noen fortsatt arbeider med besvarelsen skal det ikke forekomme snakk eller kontakt mellom elevene.

Før du som administrator forlater klasserommet skal du kontrollere at alle har avsluttet undersøkelsen og at nettleseren er stengt ned eller at påloggingsbildet er klart til de neste som skal gjøre undersøkelsen. Gi beskjed til koordinator når undersøkelsen er fullført for en klasse slik at den kan stenges.

Tips

Hvis du ønsker å gå gjennom undersøkelsen selv før du administrerer en gjennomføring med elevene, kan du be den som administrerer spørreundersøkelsen på din skole opprette test lenker.

RKBU Vest, NORCE
6. mars 2019